

---

20 rocznica śmierci gen. Marii Wittek

Dziś mija 20 rocznica śmierci gen. Marii Wittek, pierwszej kobiety mianowanej na stopień generalski w Wojsku Polskim.

Maria Wittek była członkinią Polskiej Organizacji Wojskowej, w ramach której ukończyła kurs wywiadowczy i szkołę podoficerską. Brała udział w obronie Lwowa, za co otrzymała srebrny order Virtuti Militari. Po wojnie bolszewickiej zaangażowała się w organizację szkoleń wojskowych dla kobiet. Była inicjatorką Referatu Przynależenia Rezerw Kobiecych w Ministerstwie Spraw Wojskowych. W ramach tej pracy została skierowana na kurs w Szkole Podchorążych Piechoty w Warszawie, uzyskując tam stopień oficerski. Była również współzałożycielką Komitetu Społecznego Przynależenia Kobiet do Obrony Kraju przekształconego później w Przynależenie Wojskowe Kobiet. W latach 1928-1934 zajmowała stanowisko Komendantki Naczelnej PWK. Podczas kampanii wrześniowej pełniła funkcję Komendantki Głównej Kobiecych Batalionów Pomocniczej Służby Kobiet i walczyła w obronie Lwowa. Po powrocie do Warszawy włączyła się w prace konspiracji, organizując sieć łączności na terenie kraju (komórka o kryptonimie „Spółdzielnia”). Wiosną 1940 roku stanęła na czele Wojskowej Służby Kobiet. Dzięki jej staraniom prezydent RP, Władysław Raczkiewicz, przyznał kobietom prawo do pełnienia służby zasadniczej na równych prawach z mężczyznami, a Tadeusz „Bór” Komorowski nadał prawo do stopnia wojskowego. Po zakończeniu wojny podejmowała próby kontynuowania pracy w organizacjach wojskowych, jednak utrudniały jej to komunistyczne represje. Do czasu przejścia na emeryturę pracowała w kiosku „Ruchu” w Polskim Radiu. Ostatnie lata życia spędziła u Sióstr Urszulanek. Z jej inicjatywy w 1969 roku powstała Komisja Historii Kobiet, która dokumentuje działalność niepodległościową kobiet.